

Sygn. akt II Cz 815/16

POSTANOWIENIE

K., dnia 17 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S.S.O. Wojciech Vogt

Sędziowie: S.S.O. Barbara Mokras – spr.

S.S.O. Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2017 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. P.

przeciwko Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w S.

przy udziale interwenienta ubocznego po stronie powodowej L. P.

o wydanie nieruchomości

na skutek zażalenia powódki i interwenienta ubocznego

od rozstrzygnięcia o kosztach zawartych w punktach 2 i 3 postanowienia Sądu Rejonowego w Krotoszynie

z dnia 12 lipca 2016 r. w sprawie o sygn. akt I C 11/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

S.S.O. Barbara Mokras S.S.O. Wojciech Vogt S.S.O. Janusz Roszewski

Sygn. akt II Cz 815/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 lipca 2016 r. Sąd Rejonowy w Krotoszynie, na skutek cofnięcia przez powódkę pozwu wraz ze zrzeczeniem się roszczenia, umorzył postępowanie wytoczone przeciwko Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w S. o wydanie nieruchomości. Sąd Rejonowy rozstrzygnął również o kosztach postępowania.

Z tej przyczyny zasądzono od powódki na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w K. kwotę 5.522 zł tytułem nieuiszczonych kosztów postępowania oraz solidarnie od powódki i interwenienta ubocznego po stronie powodowej na rzecz pozwanego kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazano, że strona cofająca powództwo traktowana jest jak przegrywająca sprawę, stąd z uwagi na zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy, wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., kosztami postępowania należało obciążyć w całości powódkę. Sąd I instancji nie znalazł podstaw do zastosowania w niniejszej sprawie art. 102 k.p.c.

Zażalenie na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w zakresie punktu 2 i 3 postanowienia Sądu Rejonowego w Krotoszynie złożyła powódka oraz interwenient uboczny po stronie powodowej domagając się jego zmiany przez nieobciążanie ich kosztami procesu. Skarżący powołali się na swoją trudną sytuację majątkową i dochodową, przedkładając oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, złożone na formularzu.

W odpowiedzi na zażalenie strona pozwana wniosła o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Analizując wniosek skarżących o nieobciążanie ich kosztami postępowania podkreślenia wymaga, iż strona cofająca pozew, która chce uniknąć obciążenia jej kosztami postępowania zobowiązana jest wykazać, że cofnięcie wynikało z zaspokojenia przez przeciwnika w postępowaniu jej interesów oraz że wniesienie pozwu było niezbędne do dochodzenia praw powoda. Sąd Okręgowy podziela przy tym stanowisko Sądu Rejonowego, iż odstąpienie od zasady wynikającej z art. 203 § 2 k.p.c., że to powód cofający pozew ponosi koszty procesu, może przybrać formę rozstrzygnięcia właściwego dla art. 102 k.p.c. Zastosowanie art. 102 k.p.c. wymaga jednak w każdym przypadku ustalenia i wskazania, że istnieje szczególna, tj. wyjątkowa podstawa uzasadniająca odstąpienie od reguły określonej w art. 98 § 1 k.p.c.

W realiach niniejszej sprawy wskazania wymaga, iż dla oceny, czy strona przegrała sprawę, obojętne jest, czy w jej subiektywnym odczuciu ponosi ona winę za prowadzenie procesu. Sam fakt, że sprawę przegrała, choćby nawet tylko formalnie, kwalifikuje ją, jako stronę przegrywającą, obowiązującą do zwrotu kosztów przeciwnikowi. Już z tej przyczyny błędne przekonanie skarżącej o konieczności wytoczenia powództwa i odpowiedzialności pozwanego nie uzasadnia zastosowania art. 102 k.p.c. gdyż nie mieści się w kategorii szczególnego wypadku objętego dyspozycją tego przepisu.

Podkreślenia wymaga, iż rozstrzygnięcie o kosztach sądowych na podstawie art. 102 k.p.c. ma charakter jedynie wyjątkowy i może mieć miejsce w sytuacji spełnienia przesłanki szczególnego wypadku, którego zaistnienia strona powodowa nie wykazała w niniejszej sprawie. Z przedstawionej sytuacji majątkowej powódki i interwenienta ubocznego po stronie powodowej wynika jasno, iż oba te podmioty uzyskują stałe dochody – powódka z tytułu świadczenia emerytalnego, z kolei interwenient uboczny z tytułu wynagrodzenia o pracę.

Podkreślenia przy tym wymaga, że rolą powoda jest ocena zasadności wytoczenia powództwa przy czym nie ulega żadnej wątpliwości, iż wnosząc pozew strona powodowa musi liczyć się z koniecznością poniesienia kosztów postępowania.

Wskazać nadto trzeba, że stosowanie art. 102 k.p.c. opiera się na dyskrecyjnej władzy sędziego i zasadniczo uwzględnia poczucie sprawiedliwości i zasady słuszności.

Z tej przyczyny kontrola instancyjna zastosowania, czy też odmowy zastosowania tego przepisu może prowadzić do zmiany rozstrzygnięcia o kosztach procesu, tylko w sytuacji gdy dokonana przez Sąd I instancji ocena okaże się oczywiście dowolna (tak słusznie SN

np. w postanowieniach: z dnia 17 kwietnia 2013 r., V CZ 103/12, publ. LEX nr 1341712;

z dnia 29 listopada 2012 r., V CZ 58/12, publ. LEX nr 1289063; z dnia 10 października

2012 r., I CZ 66/12, publ. LEX nr 1232749; z dnia 5 października 2012 r., IV CZ 63/12, publ. LEX nr 1232814).

W niniejszej sprawie w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd I instancji dokonał analizy w zakresie braku podstaw do zastosowania przy rozstrzygnięciu o kosztach postępowania art. 102 k.p.c. Nie sposób przyjąć, iż ocena ta posiada znamiona dowolności, czy też, że jest rażąco niesprawiedliwa.

Mając na uwadze powyższe okoliczności nie sposób uznać za uzasadnione twierdzenia skarżących, iż w niniejszej sprawie spełnione zostały przesłanki pozwalające na nieobciążanie strony przegrywającej proces jego kosztami, skoro nie została spełniona przesłanka szczególnie uzasadnionego wypadku, przewidzianego w dyspozycji wspomnianego art. 102 k.p.c.

Z tych przyczyn na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

S.S.O. Barbara Mokras S.S.O. Wojciech Vogt S.S.O. Janusz Roszewski